

اصفهان، شهری که روزگاری نامش با «زاینده‌رود» که به «زایش آب» شهرت داشت، گره خورده بود، اکنون در یکی از سخت‌ترین دوران‌های خود به سر می‌برد. طی دهه‌های اخیر، خشکسالی‌های بی‌دربی در کنار سوهمدیریت‌های کلان در نحوه استفاده و حفظ منابع آب زیرزمینی، اصفهان را با بحران‌های عمیقی مواجه کرده است. برداشت‌های بی‌رویه و غیرمنطقی از سفره‌های آب زیرزمینی، نه تنها جریان حیات‌بخش رودخانه را متوقف کرده، بلکه موجب فرونشست‌های گسترده‌ای در دشت‌ها و حتی بافت‌های شهری شده است که میراث فرهنگی و زیرساخت‌های این شهر را تهدید می‌کند. اما حالا، در میان این ناامیدی‌ها، بارقه‌هایی از تدبیر نمایان شده است. با رایزنی‌های تازه برای احیای حقیقه شهر اصفهان از زاینده‌رود، نحوه تخصیص آب مشخص شده و اکنون بار سنگینی بردوش مسئولان است تا با برنامه‌ریزی دقیق، کمبود آب را در این منطقه مدیریت کرده و روزهای خوش را به این شهر بازگردانند.

اصفهان را نباید یک منطقه شهری در نظر داشت، بلکه یک برند جهانی و قطب گردشگری ایران است که هرساله پذیرای میلیون‌ها گردشگر داخلی و خارجی است. زیبایی این شهر از پل‌های تاریخی‌اش گرفته تا فضای سبز و باغ‌شهرهایش، همگی وامدار حضور مستمر زاینده‌رود بوده‌اند. از سبزی دیگر، اقتصاد کشاورزی این استان که قرن‌ها ضامن رونق و اشتغالزایی بوده، مستقیماً به جریان آب وابسته است. خشک شدن مقطعی زاینده رود، ضربه‌ای کاری به معیشت کشاورزان و هویت گردشگری شهر زده است. برای بازگشت به جایگاه واقعی اصفهان در عرصه جهانی و حفظ بسستر اشتغال پایدار، احیای حقیقه بیش از یک ضرورت، یک الزام حیاتی برای بقای تمدنی است.

■ **ضرورت همکاری‌های بین‌بخشی**

بحران آب در حوضه زاینده‌رود از یک مسئله زیست‌محیطی فراتر رفته و مدت‌هاست که به گرم‌های کور تبدیل شده است. گره‌ای که نیاز به تدبیری فراتر از نگاه‌های بخشی و استانی دارد. بر همین اساس، نایب‌رئیس شورای اسلامی شهر اصفهان بر لزوم تعامل و همکاری برای مدیریت آب زاینده‌رود تأکید کرده و معتقد است که مسیر حل این چالش، نه در تقابل، بلکه در تقاضم است. امیر سامع با اشاره به آخرین تحولات در این زمینه اظهار کرد: «نحوه تخصیص حقیقه شهر اصفهان در جلسات کارگروه سازگاری با کم آبی مشخص شده است. امروز ما با چالشی روبه‌رو هستیم که باید بین منابع و مصارف حوضه زاینده‌رود را مدیریت کنیم.» او این مدیریت را منوط به نگاهی جامع و تاریخی می‌داند و گفته: «در این باره قوانین، ضوابط و مستندات و تاریخچه‌ای وجود دارد و این‌ها را باید با هم ببینیم در یک صفحه و با تعامل، همکاری و همفکری از چالش عبور کنیم.»

واقعیت این است که زاینده‌رود به عنوان شریان حیاتی فلات مرکزی ایران، از چندین استان عبور می‌کند و ذی‌نفعان متعددی دارد. اصرار

بر منافع صرف استانی، سال‌هاست که تنها به تنش دامن زده است.

رئیس کمیسیون سلامت، محیط‌زیست و خدمات شهری شورای اسلامی شهر اصفهان با نگاهی فراچنجای خاطر نشان کرد: «اگر زاینده‌رود در چند استان جاری می‌شود یا در فلات مرکزی کشور مان جاری است و چند شهر و استان از آن بهره‌مند می‌شوند، به نظر به جای اینکه تقابل داشته باشیم، می‌توانیم همکاری و تعامل داشته باشیم.»

سامع با برشمردن حقوق تمامی گروه‌ها افزود: «اگر کشاورزان از رودخانه حق دارند که حتماً دارند، اگر شهر اصفهان از رودخانه حق دارد که حتماً دارد و اگر برای محیط زیست پهنه وسیع مرکز فلات کشور عزیزمان باید حقیقه را تأمین کنیم و ادای دین نسبت به محیط زیست بکنیم، باید این کار را انجام دهیم. اگر باید آب شرب روستاها

و شهرهایی که در این مسیر هستند تأمین کنیم، باید این کار را انجام دهیم و این کار فقط و فقط با تعامل و همکاری میسر است.»

■ **حقیقه قانونی، میراثی برای نسل‌های آینده**

فرونشست زمین در اصفهان، واقعیت تلخی است که خانه‌ها، ابنیه تاریخی و زیرساخت‌ها را تهدید می‌کند. وقتی صحبت از حقیقه شهر اصفهان به میان می‌آید، بحث بر سر قایقرانی یا تفریح‌های زودگذر نیست، بلکه صحبت از جلوگیری از مرگ تدریجی یک شهر است.

سامع در این باره با استناد به اسناد تاریخی و قانونی ابراز داشت: «شهر اصفهان طبق قانون و اسناد تاریخی حقیقه‌دار است. شهر اصفهان هم از رودخانه و هم تونل اول کوهرنگ طبق قانون و سوابق حقیقه‌دار.» او با اشاره به عمق فاجعه‌ای که در طول پنج دهه رخ داده است، ادامه داد: «امروز چالش‌های مهمی در شهر اصفهان داریم، فرونشست این

تقویم حقیقه زاینده‌رود، امید تازه اصفهان

شهر را درگیر کرده است و ما میراث‌دار شهری هستیم که در ۵۰سال

پیش بیش از ۴۰هزار هکتار باغ شهر اصفهان بوده و امروز متأسفانه این عدد حدود ۵- ۶هزار هکتار بیشتر نیست.»

نایب‌رئیس شورای اسلامی شهر اصفهان، حقیقه را نیاز ضروری زیستی برای جمعیت ۲میلیونی این شهر دانست و گفت: «۲میلیون جمعیت ساکن شهر اصفهان نیاز به فضای طبیعی، تحرک و استفاده از فضای سبز و طبیعت دارند و این‌ها را همه باید در یک صحنه ببینیم.»

اشاره او به درختان کهنسال اصفهان، پیامی اخلاقی و انسانی برای تصمیم‌گیران است که تصریح کرده: «قرار است که حداقل در هر باری که رودخانه باز می‌شود یا در هر سالی، عددی را به شهر اصفهان اختصاص دهند، برای مادی‌های شهر، توقف فرونشست و درختان کهنسالی که پیش از ما در این شهر زندگی می‌کردند و باید آنها را به

نسل بعدی سالم تحویل دهیم.»

سامع تأکید کرد: «چقدر بد می‌شود اگر ما درختی که چند صد سال یا چندین دهه در این شهر زنده بوده، نتوانیم به نسل بعدی تحویل دهیم و دیگر چیزی جز شرمساری خواهیم داشت.»

■ **از تخصیص تقویمی تا توقف فرونشست**

پس از سال‌ها بلاکلیفی، اکنون یک «برنامه تقویمی» برای تخصیص حقیقه طراحی شده است. این سیستم، به جای رهاسازی‌های ناگهانی و بدون برنامه، بر اساس یک تقویم مشخص عمل می‌کند تا هم کشاورزی و هم حیات‌شهری منتفع شوند.

سامع با توضیح جزئیات این طرح افزود: «در جلسات اخیر کارگروه سازگاری با کم آبی قرار شد هر بار که رودخانه برای کشاورزی غرب و شرق اصفهان بازگشایی می‌شود، عددی نیز برای مادی‌های شهر اصفهان تخصیص داده شود تا بر اساس آن حقیقه را طبق یک تقویمی داشته باشیم.»

وی نسبت به نتایج این هماهنگی ابراز امیدواری کرد و گفت: «امید است با جلساتی که با حضور مدیران استان و آب منطقه‌ای و کشاورزان و مدیران شهری اصفهان برگزار شده و این تقویم‌ها در آمده، هم کشاورزان عزیز بهره ببرند، هم محیط‌زیست زاینده‌رود و هم شهر اصفهان بتوانند به حقیقه خودش و به سهم خودش از آب برسند.»

در تحلیل فنی این طرح، اعداد و ارقام آورد رودخانه حائز اهمیت است که نایب‌رئیس شورای اسلامی شهر اصفهان با اشاره به این آمار افزود: «آورد رودخانه در سال‌های خشکسالی نزدیک به ۷۰۰صد تا ۸۰۰ میلیون مترمکعب است و در سال‌های پرآب نزدیک هزار و ۳۰۰ تا ۴۰۰میلیون مترمکعب است. عددی که شهر اصفهان را می‌تواند زنده نگه دارد، شامل درختان و مادی‌ها حداقل ۵۰ تا ۶۰میلیون مترمکعب در سال است.»

او به راهکار عملیاتی برای عبور از وضعیت موجود اشاره کرد و گفت: «بنابراین در هر دوره باز شدن آب، یک عدد ۵میلیون مترمکعب تا ۱۰ میلیون مترمکعب می‌تواند نیاز شهر، نیماز مادی‌ها و توقف فرونشست را تأمین کند.»

رئیس کمیسیون سلامت، محیط‌زیست و خدمات شهری شورای اسلامی شهر اصفهان در پایان با شفاف‌سازی اهداف مدیریت شهری بیان کرد: «ما آب را برای قایقرانی نمی‌خواهیم، ما آب را برای تفریح و لذت‌های زودگذر نمی‌خواهیم. آب را برای حیات شهر اصفهان می‌خواهیم.»

این بیانیه به خوبی نشان می‌دهد؛ اولویت نخست، حفظ موجودیت این تمدن کهن است و سامع هم تأکید کرد: «یکی از افتخارات همه ما ایرانیان، شهرهای تاریخی‌مان است، از جمله شهر اصفهان که هویت کشورمان از نظر علم، تمدن، هنر، حکمت، دانش، صنعت، فناوری و کشاورزی است، از این رو وظیفه داریم که این شهر را زنده نگه داریم.» بازگشت زاینده‌رود به جریان زندگی اصفهان، نیازمند عزمی راسخ در اجرای این توافقات است. اگر این برنامه‌ریزی تقویمی به درستی با نظارت دقیق اجرا شود، می‌توان امیدوار بود که نه تنها فرونشست زمین متوقف شود، بلکه باغ‌شهر اصفهان نفسی دوباره بکشد و برای نسل‌های آینده باقی بماند. مسئولان استانی اکنون در برابر آزمون‌ی بزرگ قرار دارند؛ آزمون‌ی برای اثبات اینکه آیا می‌توانند با تعامل، تاریخ را به نفع مردم و محیط‌زیست ورق بزنند یا خیر.

<p>رؤیای بیمارستان هزار تختخوابی همدان تعبیر می‌شود</p>
<p>علاوه بر مردم همدان، بخشی از نیازهای درمانی غرب کشور را نیز پوشش دهد، تصریح کرده است: «به منظور تأمین زیرساخت‌های حوزه سلامت آینده‌نگری داشته باشیم تا در سالیان آینده در این بخش دچار چالش و کمبود نباشیم.»</p> <p>به گفته ملانوری، همان‌گونه که هم‌اکنون همدان به عنوان قطب پزشکی، مقصد مراجعه بیماران از عراق و دیگر کشورها شده است، بیمارستان هزار تختخوابی نیز تنها متعلق به مردم این استان نخواهد بود و می‌تواند تا شهر نجف عراق را نیز تحت پوشش خدمات خود قرار دهد.</p> <p>این در حالی است که بیمارستان هزار تختخوابی در اصل قرار است جایگزین چهار بیمارستان فرسوده شامل فاطمیه، مابشر کاشانی، بهشتی و ابن سینا فرسچیان شود؛ مراکزی که با فروش و مولدسازی آنها و تبدیل به هتل و مجتمع تجاری، بخشی از هزینه ساخت بیمارستان جدید تأمین خواهد شد. بر اساس اعلام دست‌اندر کاران این طرح، ساخت بیمارستان هزار تختخوابی، ۶۰۰هزارمیلیاردریال اعتبار و سرمایه‌گذاری در مراحل اجرایی قرار گرفته و طبق برنامه‌ریزی‌ها تا یک ماه آینده عملیات احداث آن آغاز می‌شود.</p>

کنند. این اقدام، نقطه عطفی در مسیر آغاز عملیات اجرایی این طرح بزرگ درمانی به شمار می‌رود. استاندار همدان، با اشاره به تعیین تکلیف اراضی واقع در بلوار آیت‌الله نجفی، گفته است: «با تعیین تکلیف اراضی واقع در بلوار آیت‌الله نجفی مجوز ماده ۲۳ این بیمارستان دریافت شده و ردیف بودجه آن نیز تأمین شده است. در این راستا عملیات اجرایی بیمارستان هزار تختخوابی همدان آغاز شده است.»

حمید ملانوری همچنین توضیح داده است که زمین ۴۴هکتاری واقع در بلوار آیت‌الله نجفی پیش‌تر کار کرد زراعی داشته و به علت کشت سبزی با آب آلوده و نیز نیاز مالکان به تفکیک و ساخت منزل مسکونی، تعیین تکلیف آن از سال‌ها پیش در دستور پیگیری مسئولان استان همدان قرار داشته است. بر اساس برنامه‌ریزی انجام‌شده، از این اراضی، ۱۰هکتار برای ساخت بیمارستان و شهرک سلامت اختصاص می‌یابد و باقی‌مانده زمین نیز برای ساخت واحدهای مسکونی چندطبقه در اختیار ۳۶۰نفر از مالکان قرار می‌گیرد.

■ **همدان، فراتر از مرز استان**

نماینده دولت در استان همدان با تأکید بر اینکه بیمارستان هزار تختخوابی پس از بهره‌برداری می‌تواند

و سینا باشد. با این حال، بروز برخی مشکلات از جمله

تأمین زمین، روند اجرای این پروژه را با تأخیرهای طولانی مواجه کرده و در ادامه نیز موجب شد که فرآیند مراکز درمانی دیگر از جمله بیمارستان‌های اکباتان و امام با ظرفیت ۳۰۰تختخواب به تصویب برسد و تعدادی

استانداردهای ملی بردارد و حتی در بعضی بخش‌ها از میانگین کشوری نیز پیش‌تر حرکت کند، اما همچنان در حوزه زیرساخت‌های درمانی با فرسودگی و کمبود جدی روبه‌روست.

این وضعیت، در استانی که در غرب کشور قرار گرفته و علاوه بر جمعیت بومی، پاسنخوگی بخشی از نیازهای درمانی استان‌های همجوار و حتی بیماران خارجی، به‌ویژه از عراق است، اهمیت دوچندان پیدا می‌کند. بیماران خارجی معمولاً بین ۵ تا ۲۰روز در همدان اقامت می‌کنند و در این مدت، علاوه بر هزینه‌های درمانی، بخش قابل توجهی از مخارج آنان در حوزه اقامت، حمل‌ونقل و خدمات شهری صرف می‌شود؛ موضوعی که به گفته مسئولان، ارزش افزوده قابل توجهی برای اقتصاد شهر به همراه دارد. از همین رو، ساخت مراکز درمانی جدید در این استان به یکی از اولویت‌های اصلی مدیریت استان تبدیل شده است.

■ **آغاز یک پروژه قدیمی**

ماجرای بیمارستان هزار تختخوابی همدان به سال ۱۳۸۶ بازمی‌گردد. زمانی که ساخت این مرکز درمانی در دستور کار قرار گرفت و قرار بود جایگزینی برای بیمارستان‌های فرسوده و پراکنده استان مانند فاطمیه، مابشر، بهشتی

استان همدان با وجود بر خور داری از برخی محمدرضا سوری

در مانی، همچنان از کمبود جدی زیر ساخت های استاندار د و فرسودگی مراکز درمانی رنج می برد؛ کمبودی که با توجه به جایگاه این استان در غرب کشور و نقش آن در پاسخ گویی به نیاز های درمانی مردم استان های همجوار، بیش از پیش خود را نشان می دهد. همدان علاوه بر تأمین خدمات درمانی شهر و ندان خود، سال ها است میزبان بیماران مراجعه کننده از استان های دیگر و حتی از کشور عراق است. موضوعی که ضرورت توسعه مراکز درمانی مدرن را دو چندان کرده است. در همین راستا، ساخت بیمارستان هزار تختخوابی همدان که سال ها در پیچ و خم اجرا و تأخیر قرار داشت، این روز ها با رویکردی ضرب الاجلی وارد فاز عملیاتی شده و مسئولان استان از آغاز اجرای آن خبر می دهند.

■ ■ ■

استان همدان با وجود آنکه در سال‌های اخیر از نظر تعداد متخصصان، ارتقای خدمات پرستاری و برخی شاخص‌های درمانی توانسته گام‌هایی در مسیر تحقق

■ **اخبار کوتاه**

واگذاری ۳هزار قطعه زمین به زوج‌های فاقد مسکن

به متقاضیان واجد شرایط به‌ویژه زوج‌های جوانی که فاقد مسکن بوده‌اند، واگذار شده است.

وی با اعلام اینکه فاز آماده‌سازی فیزیکی اراضی، پیشرفت بسیار خوبی داشته افزود: با پیگیری‌های مستمر صورت گرفته، عملیات زیرسازی و آماده‌سازی مقار اصلی این سایت مسکونی در مراحل پایانی خود قرار دارد و به زودی آماده مراحل بعدی خواهد شد. این مسئول با تأکید بر اینکه طبق قانون، تأمین و اجرای زیرساخت‌های اصلی پروژه‌های مسکن ملی

تقویت ذخیره آبشینه با انتقال آب از سد اکباتان

به آن گفت: سال آبی گذشته با شرایط متفاوتی آغاز شد، به‌طوری که پاییز آن از نظر میزان بارندگی جز کم‌بارش‌ترین پاییزهای ۰هسال اخیر بود و همین موضوع نگرانی‌هایی را در برآه و وضعیت ذخایر آبی استان و تأمین آب شرب ایجاد کرد. وی افزود: با وجود کاهش بارندگی در ابتدای سال آبی، مدیریت منابع آب در بالادست سد اکباتان، کنترل و تنظیم منابع و مصارف و همچنین بارش‌های

■ **کرمان** معاون فرماندار رفسنجان از

واگذاری ۳هزار قطعه زمین به متقاضیان و زوج‌های جوان فاقد مسکن در قالب طرح نهضت ملی مسکن این شهرستان خبر داد.

بازی آرمسان، معاون فرماندار رفسنجان در جریان بازدید میدانی از سایت نهضت ملی مسکن رفسنجان با اشاره به اولویت‌دهی دولت به تأمین مسکن اقشار جوان گفت: تاکنون ۳هزار قطعه زمین در این سایت

به گفته مدیر عامل شرکت آب منطقه‌ای همدان اسما ل با انتقال بخشی از آب سد اکباتان به سد آبشینه، بیش از ۳میلیون مترمکعب آب در این سد ذخیره شد تا تأمین آب شرب شهر همدان در فصل گرم سال بدون مشکل ادامه پیدا کند. رضا اخلاص‌مند، مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای همدان در بازدید از سد اکباتان و تأسیسات وابسته

■ **همدان** به گفته مدیر عامل شرکت آب منطقه‌ای

همدان اسما ل با انتقال بخشی از آب سد اکباتان به سد آبشینه، بیش از ۳میلیون مترمکعب آب در این سد ذخیره شد تا تأمین آب شرب شهر همدان در فصل گرم سال بدون مشکل ادامه پیدا کند. رضا اخلاص‌مند، مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای همدان در بازدید از سد اکباتان و تأسیسات وابسته

^[1] همدان، بخشی از نیازهای درمانی غرب کشور را نیز پوشش دهد، تصریح کرده است: «به منظور تأمین زیرساخت‌های حوزه سلامت آینده‌نگری داشته باشیم تا در سالیان آینده در این بخش دچار چالش و کمبود نباشیم.»

^[2] به گفته ملانوری، همان‌گونه که هم‌اکنون همدان به عنوان قطب پزشکی، مقصد مراجعه بیماران از عراق و دیگر کشورها شده است، بیمارستان هزار تختخوابی نیز تنها متعلق به مردم این استان نخواهد بود و می‌تواند تا شهر نجف عراق را نیز تحت پوشش خدمات خود قرار دهد

^[3] این در حالی است که بیمارستان هزار تختخوابی در اصل قرار است جایگزین چهار بیمارستان فرسوده شامل فاطمیه، مابشر کاشانی، بهشتی و ابن سینا فرسچیان شود؛ مراکزی که با فروش و مولدسازی آنها و تبدیل به هتل و مجتمع تجاری، بخشی از هزینه ساخت بیمارستان جدید تأمین خواهد شد

^[4] بر اساس اعلام دست‌اندر کاران این طرح، ساخت بیمارستان هزار تختخوابی، ۶۰۰هزارمیلیاردریال اعتبار و سرمایه‌گذاری در مراحل اجرایی قرار گرفته و طبق برنامه‌ریزی‌ها تا یک ماه آینده عملیات احداث آن آغاز می‌شود